Süleymâniye Kütüphânesi

İstanbul Süleymâniye Câmii Külliyesinin bir bölümünde yer alan yazma ve basma eserler araştırma ve ihtisas kütüphânesi.

Süleymâniye Câmii Külliyesinin, **Evvel** ve **Sânî** medreseleriyle **Sıbyan Mektebi** olarak yapılmış binâlarda yer alır. Sânî Medresesi 1918'den bu yana, Evvel Medresesi ve Sıbyan Mektebi ise 1957'den îtibâren kütüphâne olarak kullanılmaya başlanmıştır. Sıbyan Mektebinde Süleymâniye Çocuk Kütüphânesi hizmet vermektedir.

16. yüzyıl mîmârîsinin güzel örneklerini üzerinde taşıyan Süleymâniye Külliyesinin bir bölümü olan Süleymâniye Kütüphânesi; uzun yıllar devrinin öğretim müessesesi olarak kültürümüze hizmet etmiştir. Günümüzde de bünyesinde bulunan kıymetli yazma ve basma eserleriyle ülke ve dünyâ çapında kültür hizmeti vermektedir.

Süleymâniye Kütüphânesi, Türkiye'nin en büyük yazma eserler merkezi olduğu gibi, dünyâda da İslâmî yazmalar bakımından en önemli koleksiyonlardan birisidir. Bu önemi, Osmanlı sarayında toplanmış olan pâdişâh nüshalarından gelmektedir. 1918 senesinde pâdişâhların, vâlide sultanların, bilim ve din adamlarının değerli vakıf kitap koleksiyonlarıyla, tekkelerden, Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki kütüphânelerinden getirilen koleksiyonlar, kuruldukları zamanki ad ve demirbaş numaralarıyla Süleymâniye Kütüphânesinde toplanmaya başlandı. Süleymâniye Koleksiyonunu teşkil eden eserler arasında **Fâtih Sultan Mehmed Han**, **İkinci Bâyezîd Han**, **Birinci Mahmûd Han**, **Birinci Abdülhamîd Han**, **Birinci Ahmed Han** gibi büyük devlet adamlarına âit olanları vardır. Bugün kütüphânede 117 koleksiyon bulunmaktadır. Süleymâniye'ye bağlı kütüphânelerle birlikte el yazma eserlerin sayısı 125.000, basma eserlerin sayısı ise 50.000'e ulaşmıştır. Ünik (tek) nüsha da denilen eski târihî eserler, müellif hattı yazmalar ve sanat değeri taşıyan hat, minyatür ve ciltler özel olarak korunmakta, araştırmacılar bunların

mikrofilmlerinden faydalanmaktadırlar.

Kütüphânede 50-70 kişilik bir okuma salonuyla **A. Süheyl Ünver** Arşivinin bulunduğu bir küçük okuma salonuyla bir sergi salonu bulunmaktadır. Biri mikrofilm ve fotokopi, diğeri cilt ve patoloji olmak üzere iki özel servisi vardır. 1950 senesinde açılan mikrofilm servisinde değerli ve tek nüsha eserlerle, yıpranmaya başlayan eserlerin mikrofilmi alınır. Bu servisin diğer ülkelerle yapılan alışverişler sâyesinde hızla zenginleşen arşivinde 3700 civârında nâdir yazma eserin mikrofilmiyle 350 eski eserin fotoğraf baskısı bulunmaktadır (1994).

Kütüphânenin cilt ve patoloji servisi 1962 senesinde kurulmuştur. Dünyâca meşhur olan patoloji servisi bir kitap hastânesidir. Kitap cildi ve tâmiri konusunda uzmanlaşmış kişilerin hizmet verdiği cilt ve patoloji servisinde tâmire muhtaç, özellikle çeşitli kitap kurtları tarafından dantel hâline getirilen, rutûbet dâhil çeşitli tabiat ve diğer faktörlerin etkisiyle dağılmış, kırılmış, yırtılmış, kirlenmiş, solmaya yüz tutmuş eserlerin yaprakları büyük bir îtinâyla tâmir edilmektedir. Daha sonra bu kitaplar ciltlenmek üzere tâmir servisine gönderilmektedir.

Türkiye'deki yazma eserlerin katoloğunu hazırlamakta olan Türkiye Yazmaları Toplu Katoloğu (TÜYATOK) Merkezinin İstanbul bürosu 1979'dan îtibâren Süleymâniye Kütüphânesinde çalışmaya başlamıştır.

Süleymâniye Kütüphânesine bağlı çeşitli semtlerde yazma eserler bakımından zengin kütüphâneler de vardır. Bunlar; Âtıf Efendi, Hacı Selim Ağa, Köprülü, Nûruosmâniye ve Râgıb Paşa kütüphâneleridir.

Detaylı bilgi için: http://www.suleymaniye.yek.gov.tr/